

Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet

Lähtökohta

Kaupunkistrategian mukaan Helsinki rakentuu yhteisölliselle kulttuurille, joka luo kaupunkiin ja eri kaupunginosiin eläväisyyttä, yllätyksellisyyttä ja uudenlaista vetovoimaa. Omaehtoinen kaupunkikulttuuri on Helsingin vahvuus. Helsinki tukee vapaata kansalais- ja järjestötoimintaa mahdollistamalla niille maksuttomien tai edullisten tilojen käytön ympäri kaupunkia. Tilojen ja alueiden käyttöä tapahtumiin ja kulttuuritoimintaan helpotetaan ja sääntelyä kevennetään. Tilojen asukaskäytön kehittäminen on osa kaupungin ilmastovastuutyötä. Kaupunkistrategiassa linjataan, että tilojen monipuolinen käyttö mahdollistetaan ja uudet teknologiat ja mediat otetaan ennakkoluulottomasti käyttöön.

Kaupungin tilojen asukaskäytön pohjana olevat arvot ovat asukaslähtöisyys, ekologisuus, oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus, taloudellisuus, turvallisuus, osallisuus ja osallistuminen sekä yrittäjämysteisyys. Kaupungin omistamien tilojen asukaskäytön tulee olla edellä mainittujen arvojen mukaista ja tilojen käyttöä edistetään edellä mainittujen arvojen pohjalta selkeästi, avoimesti ja niin laajasti kuin se on mahdollista.

Kaupungin tiloja käytetään jatkossakin ensisijaisesti siihen tarkoitukseen, johon tilat on alun perin tarkoitettu. Tuon tarpeen täyttäminen on aina etusijalla, kun tilojen käyttöä tai käyttäjiä priorisoidaan. Tilojen käyttötarkoitukset on määritelty kaavamääräyksin sekä rakennusluvuissa. Asukaskäyttö ei voi olla ristiriidassa näiden ehtojen kanssa.

Yleiset periaatteet

Tilojen tarjoamisessa asukaskäyttöön noudatetaan tasapuolisuutta ja avoimuutta. Kaupungin tilojen asukaskäytön mahdollisuuksista viestitään sekä kaupunki- että toimialatasoilla.

Toimialan päättäessään omista asukaskäyttöön liittyvistä linjauksistaan, pääsäännön tulee olla, että tilat ovat varsinaisen käyttöajan ulkopuolella kansalaisyhteiskunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden käytettävissä.

Kukin toimiala päättää palveluun liitettävistä tiloista ja niiden liittämisjärjestyksestä sekä tiloihin liittyvistä ohjeista ja rajoituksista sekä peruutusehdoista. Tilaa hallinnoivan toimialan viranhaltijat käyttävät läpinäkyvästi ja tasapuolisesti tehtäviinsä kuuluvaa harkintavaltaa päättäessään maksuttoman ja maksullisen käytön rajanvedosta sekä eri käyttäjien priorisoinnista.

Tilojen asukaskäytön lähtökohtana on, että käyttäjä vastaa tilojen valvonnasta ja siivouksesta sekä mahdollisista käytönaikana toimitiloihin tai niidenvarusteisiin syntyvistä vahingoista.

Tilojen käytöstä solmitaan aina sopimus. Tilojen varaaminen, käyttöön liittyvien varausvahvistusten ja sopimusten tekeminen keskitetään tarkoitusta varten kehitettyyn varaamo.hel.fi -palveluun. Henkilöille, joiden asiointivalmiudet ovat huonot tai heikentyneet,

järjestetään mahdollisuus muutamassa toimipisteessä eri puolilla kaupunkia tilojen varaamiseen ja sopimusten tekemiseen niin, että heitä avustetaan käyttämään sähköistä järjestelmää.

Tiloja ei voi varata eikä niitä luovuteta varaajan käyttöön, jos tilaisuudessa rikotaan YK:n rotusyrjinnän vastaista sopimusta tai asiakas tai tilaisuuden järjestäjä harjoittaa tai suunnittelee rikollista tai väkivaltaa tuottavaa toimintaa.

Maksuttomuuden ja maksullisuuden periaatteet

Tilojen käyttö on maksutonta, mikäli kyseessä on pääasiassa helsinkiläisten avoimeen osallistumiseen perustuva järjestö- tai kansalaistoiminta. Toiminnan tulee lisätä alueen osallistumismahdollisuuksia, yhteisöllisyyttä, viihtyisyyttä tai vetovoimaisuutta.

Maksutonta käyttöä on kaupungin oma toiminta, koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta sekä luokkatoimikuntien, vanhempainyhdistysten ja vastaavien toiminta, yleishyödyllinen järjestö- ja kansalaistoiminta, kaupunkikulttuurinen aktiivisuus, aktivismi, omaehtoinen järjestäytymätön harrastustoiminta ja taiteen perusopetuksen ryhmä- ja yksilöopetus.

Toiminta katsotaan maksuttomaksi, vaikka siihen liittyisi nimellinen omakustannustaustainen materiaali- tai muu maksu. Toiminnan satunnaisuus tai säännöllisyys ei vaikuta maksuttomuuden määrittelyyn.

Maksullista käyttöä on toiminta, johon liittyy yritystoimintaa tai kilpailun vääristymisen mahdollisuus. Maksullisuuden piiriin lukeutuu myös toiminta, joka on suunnattu pääasiassa muille kuin helsinkiläisille. Uskonnollinen toiminta katsotaan maksulliseksi, mikäli samassa tilaisuudessa ei ole avoimeen kutsuun pohjautuen edustettuna useampia uskonnollisia vakaumuksia tai jos toiminnan päätarkoitus on uskonnon opettaminen. Samoin pääasiassa uskonnon harjoittamiseen liittyvä toiminta kuuluu maksullisen käytön piiriin.

Maksullisesta tilojen käytöstä peritään toimialalautakuntien määrittelemien hinnastojen mukaiset maksut.

Yksittäisen puolueen tai ehdokkaan järjestämistä vaalitulaisuuksista peritään aina maksu voimassa olevan hinnaston mukaisesti. Kaupungin tiloja luovutetaan vaalitulaisuuksiin tasapuolisuutta noudatetaan siten, että yhdelle poliittiselle toimijalle samasta toimipisteestä voidaan vuokrata tilat yhden kerran omaa vaalitulaisuutta varten yhtä järjestettävää vaalia kohden. Mikäli samaan tilaan on hakijoita enemmän kuin sinne mahtuu, paikka ratkaistaan arvalla, elleivät tilan halukkaat käyttäjät pääse asiasta sopimukseen.

Vaalitulaisuuksia, kuvauksia tai muita poliittisia tilaisuuksia ei tule järjestää ennakkoäänestys-, kotiaäänestys- ja yleisesti vaalipaikkojen välittömässä läheisyydessä vaaliäänestyksen aikaan siten, että niiden voitaisiin katsoa vaikuttavan äänestäjien vaalivapauteen. Äänestyspaikoille ja niiden välittömään läheisyyteen ei saa jäädä vaalitulaisuuden mainos- ja kampanjamateriaaleja.

Tilojen asukaskäytön kehittämisen periaatteet

Palvelua pyritään kehittämään vaiheittain lisäämällä siihen jatkuvasti uusia tiloja ja palveluita.

Tilojen asukaskäytön mahdollistaminen otetaan uudisrakennuksissa huomioon jo suunnittelussa. Peruskorjauksien yhteydessä edistetään omatoimikäyttöä huomioimalla

asukaskäytön vaatimukset suunnittelutavoitteissa vanhojen tilojen pohjaratkaisujen asettamien rajoitusten puitteissa.

Näitä kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteita pyritään noudattamaan soveltuvin osin myöskin kaupunkikonserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä ja säätiöissä, pois lukien markkinaehtoisesti toimivat yhtiöt.